

Kritik mot Malmö tingsrätt för handläggningen av ett interimistiskt yrkande om överflyttande av vårdnaden om ett barn enligt 6 kap. 8 a § andra stycket föräldrabalken

Beslutet i korthet: En mor som var ensam vårdnadshavare för ett barn skadades svårt i en trafikolycka. Skadan gjorde att hon inte kunde utöva vårdnaden om barnet. Stadsområdesnämnden Innerstaden i Malmö yrkade därför vid tingsrätten – med stöd av 6 kap. 8 a § andra stycket föräldrabalken – att fadern skulle få vårdnaden om barnet. Nämnden yrkade också att tingsrätten genom ett interimistiskt beslut skulle flytta över vårdnaden till fadern i väntan på att målet skulle bli avgjort. Det tog tingsrätten sju månader att ta ställning till nämndens yrkande om ett interimistiskt beslut. Enligt JO är det en orimligt lång handläggningstid, och den långsamma hanteringen kan inte anses ha varit förenlig med barnets bästa. Tingsrätten får därför kritik.

Initiativet

Vid handläggningen av JO:s ärende med dnr 208-2016 uppmärksammades Malmö tingsrätts handläggning av ett yrkande om ett interimistiskt beslut i ett mål om överflyttande av vårdnaden om ett barn enligt 6 kap. 8 a § föräldrabalken, FB (tingsrättens mål T 6047-15).

Jag beslutade att ta upp handläggningen av det interimistiska yrkandet till utredning i ett särskilt ärende.

Bakgrund

Modern AA var ensam vårdnadshavare till sonen BB, född i oktober 2014. I februari 2015 skadades AA allvarligt i en olycka och vistades därefter på sjukhus. Den 15 juli 2015 ansökte Stadsområdesnämnden Innerstaden i Malmö stad om stämning gentemot AA och yrkade att vårdnaden om BB skulle överflyttas från henne till barnets far CC enligt bestämmelsen i 6 kap. 8 a § andra stycket FB. Stadsområdesnämnden yrkade samtidigt att tingsrätten skulle meddela ett interimistiskt beslut om inte ett slutligt beslut kunde meddelas skyndsamt.

Stadsområdesnämnden uppgav att BB alltid hade bott tillsammans med båda sina föräldrar även om endast AA varit vårdnadshavare samt att AA efter

olyckan var ur stånd att ta hand om sig själv och att kommunicera, varför hon varaktigt var förhindrad att utöva vårdnaden om BB. CC hade samtyckt till att utses till vårdnadshavare för BB och det var inte lämpligare att vårdnaden om BB flyttades över till någon annan än CC.

I ett svaromål den 16 september 2015 bestred AA genom sitt ombud advokaten DD det framställda yrkandet om överflyttande av vårdnaden till CC, även interimistiskt.

I ett beslut den 22 september 2015 anordnade tingsrätten godmanskap för AA och förordnade hennes moder EE att som god man för AA bevaka hennes rätt, förvalta hennes egendom och sörja för hennes person.

Den 11 december 2015 höll tingsrätten (rådmannen FF) ett sammanträde för muntlig förberedelse. Stadsområdesnämnden framställde de yrkanden som hade angetts i ansökan om stämning och AA:s ombud framställde AA:s inställning i enlighet med svaromålet. FF förde därefter enskilda samtal med parterna i syfte ett nå en överenskommelse.

I protokollet från den muntliga förberedelsen antecknades följande:

Överenskommelse

Stadsområdesnämnden (...) åtar sig att snarast påbörja arbete i syfte att få till stånd umgänge mellan BB och EE. Ärendet kommer att hanteras med förtur. Stadsdelsnämnden (...) begär ingen prövning av det interimistiska yrkandet innan nästa planerade muntliga förberedelse den 27 januari 2016.

Tingsrätten avkunnar härefter i parternas och ombudens närvaro följande

BESLUT

1. Tingsrätten kallar parterna till en ny muntlig förberedelse **onsdagen den 27 januari 2016, kl. 09.00**, för att utvärdera arbetet under överenskommelsen ovan.

I ett beslut den 18 december 2015 ändrade Hovrätten över Skåne och Blekinge tingsrättens beslut om god man på så sätt att hovrätten entledigade EE från uppdraget som god man och i stället förordnade GG till detta uppdrag. I skälen för beslutet angav hovrätten bl.a. att det rådde djupgående motsättningar mellan å ena sidan CC och å andra sidan EE och AA:s närmaste anhöriga i frågan om överflyttande av vårdnaden om BB till CC och att AA:s verkliga vilja i denna fråga inte var klarlagd.

I en skrift som kom in till tingsrätten den 21 december 2015 meddelade AA:s ombud att CC hade fört fram att han inte var intresserad av att delta i samarbetsamtal. Den 28 december 2015 meddelade stadsområdesnämnden att det inte fanns någon person som hade juridisk möjlighet att ställa BB i kö till en förskola eftersom det saknades en beslutsför vårdnadshavare.

Den 27 och 29 januari 2016 höll tingsrätten (rådmannen HH) ytterligare ett sammanträde för muntlig förberedelse i målet. Parterna framställde samma yrkanden och inställning till yrkandena som tidigare. Vidare förde HH enskilda

samtal med parterna i syfte att nå en överenskommelse, vilken inte nåddes. HH förklarade avslutningsvis att tingsrätten skulle fatta ett interimistiskt beslut i frågan om vårdnaden om BB efter att viss kommunikering med parterna hade skett.

I en skrivelse till tingsrätten den 8 februari 2016 gjorde AA gällande att hon inte var varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden om BB, och att det i varje fall var lämpligare att vårdnaden flyttades över till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare i stället för till CC.

I en skrivelse till tingsrätten den 10 februari 2016 uppgav stadsområdesnämnden att förutsättningarna för att flytta över vårdnaden om BB till CC var uppfyllda. Nämnden framhöll samtidigt vikten av att ett interimistiskt beslut fattades i avvaktan på ett slutligt beslut.

I ett interimistiskt beslut den 19 februari 2016 förordnade HH att CC skulle ha vårdnaden om BB. Samtidigt beslutades att någon ytterligare utredning i frågan om vårdnaden inte skulle hämtas in. I skälen för beslutet angav HH bl.a. följande:

Det nu sagda innebär att AA – i vart fall för närvarande – får anses vara varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden om BB. BB är alltså i dagsläget i behov av en annan vårdnadshavare än sin mor.

Frågan är då vem vårdnaden ska flyttas över till. I en situation som denna finns det en presumtion för att vårdnaden ska flyttas över till den andre föräldern, i detta fall CC [...] Den konflikt som nu finns innebär dock inte att CC inte är lämpad att ta hand om sin son. CC ska därför interimistiskt ha vårdnaden om BB.

Utredning

Ett dagboksblad och vissa handlingar i tingsrättens mål hämtades in och granskades.

JO uppmanade därefter Malmö tingsrätt att lämna upplysningar om handläggningen av det interimistiska yrkandet om överflyttande av vårdnaden om BB till CC samt handläggningstiden för detta yrkande.

Lagmannen JJ uppgav i ett yttrande följande:

Bifogat finns en utförlig redogörelse över handläggningen av målet. Redogörelsen har sammanställts av den ansvariga domaren, rådmannen HH.

Redogörelsen visar att det är ett mål av mycket speciell karaktär. Min bedömning är att det, med den beskrivna bakgrunden, inte framstår som en oförsvarligt lång tid innan ett interimistiskt beslut angående överflyttning av vårdnaden meddelades.

Till yttrandet fogades rådmannen HH:s redogörelse enligt följande:

Jag har, i egenskap av ansvarig domare för målet, getts tillfälle att lämna synpunkter. Eftersom målet även i vissa avseenden har beretts av handläggare respektive av rådmannen FF har jag, i de delar de berörts, inhämtat deras synpunkter om målets handläggning.

Målet inleddes vid tingsrätten den 15 juli 2015. Stadsområdesnämnd Innerstaden i Malmö stad (nedan nämnden) yrkade – även interimistiskt – att tingsrätten skulle förordna att vårdnaden om BB, född 2014, skulle överflyttas från vårdnadshavaren AA till CC såsom vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 a § föräldrabalken. Målet gäller frågan om AA – som skadats svårt vid en trafikolycka – är varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden om BB och att det inte är lämpligare att vårdnaden flyttas över till någon annan än CC, BB:s far. Målet lottades – efter omfördelning från annan avdelning – den 16 juli 2015 in på min enhet och har alltsedan dess – med något undantag som framgår nedan – handlagts av mig. Det noterades samma dag att det vid en annan avdelning vid domstolen fanns ett pågående tvistigt ärende (Å 4851-15) angående förordnande av god man för AA och att AA:s mor genom interimistiskt beslut den 11 juni 2015 hade förordnats som god man för henne. Tingsrättens beslut om detta lades in i akten. Det noterades även i ärendemeningen i vårt datahanteringssystem i godmansärendet att information skulle ske till ”min” avdelning när slutligt beslut i fråga om god man meddelades med anledning av det pågående målet om överflyttning av vårdnad.

Stämning utfärdades mot AA den 21 juli 2015 med uppgift om att svaromål skulle komma in 30 dagar efter mottagandet av stämningen. Den längre svarsfristen än sedvanliga 14 dagar berodde på dels att det var sommartid med där förknippade ledigheter, dels att tingsrätten ville invänta besked i fråga om slutligt beslut i godmansärendet. En vecka senare, den 28 juli 2015, anmälde sig advokaten DD som ombud för svaranden varpå relevanta handlingar skickades över till henne. Den 9 september 2015 var handläggare i kontakt med nämndens ombud, stadsjuristen KK, som uppgav att hon inte hade någon erinran mot att tingsrätten först avgjorde frågan om godmanskap innan förevarande mål sattes ut till muntlig förberedelse. Den 16 september 2015 inkom svaromål. Kort tid därefter, den 21 september 2015, förelades nämnden att yttra sig över svaromålet. Den 22 september 2015 fattade tingsrätten slutligt beslut i ovan nämnda ärende om god man varvid det beslutades att AA:s mor skulle vara god man för AA. Denna information kom undertecknad till del den 24 september 2015 varpå det samma dag kallades till muntlig förberedelse i detta mål. Dag för sammanträdet bestämdes – efter förfrågan med förslag på för ombuden lämpliga dagar – till den 25 november 2015. Vad ansvarig handläggare kan minnas lämnades förslag på tider för sammanträde även i tiden före den 25 november 2015 men att något av ombuden inte kunde delta förrän det datum som kom att bestämmas. Nämnden kom den 11 november 2015 in med yttrande över svaromålet. Den 17 november 2015 begärde AA:s ombud att flytta den muntliga förhandlingen p.g.a. att hon blivit upptagen i ett stort brottmål. Det planerade sammanträdet ställdes därför in och sattes dagen därpå ut på nytt till den 11 december 2015.

Vid muntlig förberedelse den 11 december 2015 var rådmannen FF ordförande. Av protokollet framgår att ordföranden förde enskilda samtal med parterna i syfte att nå en överenskommelse. Det träffades en överenskommelse som innebar att nämnden åtog sig att snarast påbörja arbete i syfte att få till stånd umgänge mellan BB och AA:s mor, att ärendet skulle hanteras med förtur och att nämnden inte begärde någon prövning av det interimistiska yrkandet innan nästa inplanerade muntliga förberedelse den 27 januari 2016. Ytterligare skriftväxling förekom sedan mellan parterna. I skrift från nämnden daterad den 28 december 2015 angav ombudet att hon varit i kontakt med förskoleförvaltningen i Malmö stad och med sonens gode man rörande frågan om att ställa BB i kö till förskolan och då fått besked om att det inte var möjligt förrän det fanns en beslutsför vårdnadshavare, ett beslut som enligt henne därför inte kunde fattas av AA:s och BB:s förordnade gode män. Den 18 december 2015 beslutade Hovrätten över Skåne och Blekinge att ändra tingsrättens beslut om att AA skulle ha sin mor som god man för henne och förordnade i stället en utomstående person som god man.

Vid muntlig förberedelse den 27 januari 2016 verkade tingsrätten för att hitta en överenskommelse mellan parterna och beslöt i samråd med dem att hålla en fortsatt muntlig förberedelse två dagar senare, den 29 januari 2016, då CC hade möjlighet att delta. Nämndens ombud KK hade dessförinnan varit i kontakt med CC och frågat om han önskade delta, något han förklarade att han var villig till. Den 29 januari 2016 hölls en fortsatt muntlig förberedelse då det kunde konstateras att någon överenskommelse mellan parterna inte kunde nås. Sammanträdet avslutades med beskedet att tingsrätten skulle fatta interimistiskt beslut i fråga om vårdnad samt även ta ställning till en av AA framställd begäran om kompletterande utredning. Eftersom AA:s ombud DD ville komma in med kompletterande uppgifter bestämde tingsrätten – i samråd med parterna – att DD skulle komma in med yttrande senast fredagen den 5 februari 2016 och att nämndens ombud KK fick tillfälle att yttra sig över motpartens yttrande senast tisdagen den 9 februari 2016. DD lämnade in yttrande – efter tjänstetidens slut – den dag som överenskommit. Handlingen kom därför att sändas över till nämnden först den 8 februari 2016 varför nämnden medgavs anstånd med att komma in med sitt yttrande till den 11 februari 2016, något som också skedde.

Tingsrätten fattade den 19 februari 2016 beslut i målet varvid tingsrätten dels interimistiskt tillerkände CC vårdnaden om BB, dels beslutade att inte inhämta någon ytterligare utredning i fråga om vårdnad. Samma dag skickade tingsrätten ut föreläggande till parterna att komma in med bevisuppgift senast den 4 mars 2016. Bevisuppgifter har nu kommit in på ömse sidor och tingsrätten har bestämt tid för huvudförhandling till den 26 april 2016.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att målet inte är ett sedvanligt tvistigt vårdnadsmål. Det är här fråga om en ung kvinna, AA, som skadats mycket svårt vid en trafikolycka där nämnden har gjort gällande att hon är varaktigt förhindrad att ta hand om sitt barn och att vårdnaden därför bör överflyttas till barnets far. Det finns djupgående motsättningar mellan å ena sidan AA:s familj och släkt och å andra sidan hennes sambo CC, tillika far till BB. Detta har bl.a. framkommit i utredningen i målet och i besluten i det refererade godmansärendet. Jag har därför i inledningsskedet ansett att det varit angeläget att beslutet om vem som skulle vara god man för AA skulle avgöras innan interimistiskt beslut i fråga om vårdnad skulle fattas i detta mål, en uppfattning som nämnden inte haft något att erinra emot. Så snart det fattats slutligt beslut i ärendet om god man har tingsrätten satt ut målet till muntlig förberedelse. Att den inplanerade muntliga förberedelsen sedan kom att skjutas fram är något tingsrätten inte kunnat råda över. Tingsrätten har därefter hållit sammanlagt tre muntliga förberedelser – den 11 december 2015 samt den 27 och 29 januari 2016. Rådmannen FF var ordförande vid det första sammanträdet och jag vid de två sistnämnda. AA:s mor var närvarande vid samtliga muntliga förberedelser och CC vid den sista. Det har enligt min mening funnits goda skäl, inte minst mot bakgrund av de djupa motsättningar som förekommer, att undersöka möjligheten av att hitta lösningar utöver det sedvanliga, allt för BB:s bästa. Då det kunnat konstateras att en överenskommelse inte kunnat nås har tingsrätten fattat interimistiskt beslut. Det nu sagda är skälet till varför det dröjt längre än vanligt innan tingsrätten fattat interimistiskt beslut.

Ett nytt dagboksblad hämtades in från tingsrätten. Av detta framgick att den planerade huvudförhandlingen den 26 april 2016 ställdes in och att en ny huvudförhandling planerades till den 7 september 2016, vilken genomfördes. Dom i målet meddelades den 21 september 2016. AA överklagade domen till Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Rättslig reglering

Den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov av omvårdnad, trygghet och god fostran blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare ansvarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter. Vårdnadshavaren ska också se till att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning. Det är vidare vårdnadshavarens ansvar att ha uppsikt över barnet eller vidta andra åtgärder i syfte att hindra att barnet orsakar skada för någon annan (6 kap. 2 § FB).

Barnets förmyndare har att företräda barnet i ekonomiska frågor. Normalt är barnets vårdnadshavare också barnets förmyndare (10 kap. 2 § FB).

Ett barn står från födseln under vårdnad av båda föräldrarna om de är gifta med varandra. Om föräldrarna inte är gifta med varandra blir mamman ensam vårdnadshavare från barnets födelse (6 kap. 3 § FB).

Enligt 6 kap. 8 a § andra stycket FB ska rätten flytta över vårdnaden från den förälder som är ensam vårdnadshavare och varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden till den andre föräldern eller – om det är lämpligare – till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare. Frågor om ändring i vårdnaden enligt denna bestämmelse prövas, enligt tredje stycket, endast på talan av en socialnämnd och handläggs i domstolen som ett s.k. indispositivt tvistemål, se 6 kap. 17 § FB.

I ett mål om vårdnad får rätten om det behövs besluta om vårdnaden för tiden intill dess att frågan har avgjorts genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft eller föräldrarna har träffat ett avtal om frågan och avtalet har godkänts av socialnämnden (ett s.k. interimistiskt beslut), se 6 kap. 20 § FB.

I 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen, RF, finns ett uttryckligt krav på att en rättegång ska genomföras inom skäligen tid. Vidare anges i 42 kap. 6 § tredje stycket rättegångsbalken, RB, att rätten ska driva förberedelsen i ett tvistemål med inriktning på ett snabbt avgörande. Denna förpliktelse ska rätten fullgöra genom formell och materiell processledning. Rätten ska alltså dels styra upp processens yttre ramar, dels verka för att tvistefrågorna blir klarlagda.

Förberedelsen sker vid ett sammanträde eller genom skriftväxling eller annan handläggning. Om det är lämpligt får olika former av förberedelse förenas, se 42 kap. 9 § första stycket RB. Rätten ska successivt besluta om de olika åtgärder som behövs under förberedelsen och efter hand avgöra vilken form förberedelsen bör ha i olika skeden. När ett skriftligt svaromål har kommit in till rätten ska ett sammanträde hållas så snart som möjligt om det inte med hänsyn till målets beskaffenhet är lämpligare med fortsatt skriftväxling, se 42 kap. 9 § tredje stycket RB. Det är viktigt att rätten agerar med fasthet vid den formella och materiella processledningen och hela tiden är aktiv under förberedelsen.

Utöver kravet på ett snabbt avgörande ska rätten, om det inte är olämpligt med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter, verka för att parterna förlikas eller på annat sätt uppnår en samförståndslösning, se 42 kap. 17 § första stycket RB.

JO:s bedömning

Målet var brådskande

Som framgår av redogörelsen för den rättsliga regleringen bygger regelverket på att alla barn har vårdnadshavare som tar ansvar för barnets personliga förhållanden och som dessutom i regel är förmyndare för barnet. Det betyder att det aktuella målet – där det var fråga om att utse en vårdnadshavare för ett barn som i praktiken hade stått utan en vårdnadshavare i omkring fem månader – var brådskande och att det därför skulle ha handlagts med förtur när det kom in till domstolen den 15 juli 2015. Och naturligtvis skulle tingsrätten ha vinnlagt sig om att så snart som det var möjligt ta ställning till yrkandet om ett interimistiskt beslut i frågan. Jag anser inte att hanteringen av ärendet om utseende av en god man för AA borde ha föranlett tingsrätten att avvakta med handläggningen av vårdnadsmålet.

Det inledande skedet

Mot den angivna bakgrunden fanns det alltså anledning för tingsrätten att hålla ett högt tempo i handläggningen redan från början. Men i stället präglades den inledande handläggningen av en påtaglig senfärdighet. Stämningsansökan kom in till tingsrätten den 15 juli 2015 men tingsrätten utfärdade inte stämning förrän sex dagar senare, den 21 juli 2015. I stämningen fick svaranden en med tanke på målets karaktär alldeles för lång tid på sig att svara, 30 dagar. Och trots den generöst tilltagna svarsfristen kom svaret inte in till tingsrätten förrän den 16 september 2015. Såvitt utredningen ger vid handen ledde svarandens dröjsmål med att ge in sitt svaromål inte till några åtgärder från tingsrättens sida. Det är svårt att förstå varför tingsrätten inte höll ett högre tempo under målets inledningsskede.

Tingsrätten har brustit i skyldigheten att skyndsamt sätta ut målet till muntlig förberedelse

Den 16 september 2015 kom alltså till slut det skriftliga svaromålet in till tingsrätten. Uppenbarligen bedömde tingsrätten att målet då ännu inte var så berett att det gick att meddela ett interimistiskt beslut. Som framgått är huvudregeln att tingsrätten ska hålla ett sammanträde så snart som möjligt när det skriftliga svaromålet har kommit in. För att ett sammanträde ska kunna hållas så snart som möjligt måste naturligtvis kallelserna till sammanträdet skickas ut så snart som möjligt. Det är därför svårt att förstå att det tog hela åtta dagar innan tingsrätten den 24 september 2015 skickade kallelser till parterna. Och det är ännu svårare att förstå att dagen för sammanträdet bestämdes till den 25 november 2015 – mer än fyra månader efter det att stämningsansökan hade kommit in till tingsrätten.

Olyckligtvis blev tingsrätten senare tvungen att skjuta på sammanträdet till den 11 december 2015. Jag har inga synpunkter på att tingsrätten i det läget valde att tillmötesgå AA:s ombud.

Sammanträdet den 11 december 2015 och frågan om ett umgänge mellan barnet och barnets mormor

I protokollet från sammanträdet för muntlig förberedelse den 11 december 2015 anges att stadsområdesnämnden framställde sina yrkanden och grunder i enlighet med sin ansökan om stämning och att advokaten DD framställde AA:s inställning och grunder i enlighet med sitt svaromål. Efter detta anges i protokollet att ordföranden, rådmannen FF, förde enskilda samtal med parterna i syfte att nå en överenskommelse. Det antecknades därefter att parterna träffade en överenskommelse om att nämnden åtog sig att snarast påbörja ett arbete i syfte att få till stånd ett umgänge mellan BB och EE (BB:s mormor), att det ärendet skulle handläggas med förtur och att nämnden inte begärde en prövning av det interimistiska yrkandet före nästa planerade muntliga förberedelse den 27 januari 2016.

I protokollet saknas det en uppgift om vem som tog upp frågan om ett umgänge mellan BB och hans mormor EE eller om detta fördes in i målet av tingsrätten själv.

Jag har naturligtvis inga synpunkter på att BB skulle ha ett umgänge med sin mormor. Det kan självklart vara betydelsefullt att ett barn får tillgång till samtliga medlemmar i sin familj i en så tragisk och allvarlig situation som det var fråga om för BB. Även om tingsrätten fann det angeläget att ett umgänge skulle ske med EE är regleringen emellertid sådan att frågan om ett umgänge mellan ett barn och en mor- eller farförälder endast kan prövas på talan av en socialnämnd (6 kap. 15 a § andra stycket FB). Någon sådan talan framställde stadsområdesnämnden varken i sin ansökan om stämning eller i senare inlagor.

När sammanträdet hölls den 11 december 2015 hade det gått nästan fem månader sedan stadsområdesnämnden ansökte om stämning. Enligt min mening borde tingsrätten ha meddelat ett interimistiskt beslut om vårdnaden i anslutning till sammanträdet. I stället sköt tingsrätten handläggningen framför sig ytterligare en och en halv månad för hantering av en fråga där det såvitt framgår av utredningen inte ens fanns ett yrkande framställt.

Handläggningen under tiden den 27 januari–19 februari 2016

När tingsrätten höll förberedelsesammanträden den 27 och 29 januari 2016 hade målet pågått i nästan sex månader utan att tingsrätten hade tagit ställning till stadsområdesnämndens yrkande om ett interimistiskt beslut. Det borde ha framstått som uppenbart att ett sådant beslut måste fattas i anslutning till det sista sammanträdet. Trots det tillät tingsrätten ytterligare skriftväxling i frågan och meddelade inte sitt interimistiska beslut förrän den 19 februari 2016, alltså tre veckor efter det avslutande sammanträdet och sju månader efter det att yrkandet hade framställts.

Sammanfattning

En rättegång om vårdnad kan ibland dra ut på tiden. Därför finns möjligheten för rätten att meddela ett interimistiskt beslut om det är nödvändigt för att tillfälligt lösa en akut situation. Det ligger i sakens natur att det interimistiska beslutet i regel ska meddelas så snabbt som möjligt under den inledande handläggningen av vårdnadsmålet. Det krävs att motparten får möjlighet att yttra sig över begäran om ett interimistiskt beslut men i övrigt finns inga särskilda handläggningsregler.

I det nu aktuella fallet tog det tingsrätten över sju månader att ta ställning till stadsområdesnämndens yrkande om ett interimistiskt beslut. Det är en orimligt lång tid. Barnet BB hade varit utan en fungerande vårdnadshavare i flera månader innan talan väcktes och uppenbarligen krävde hänsynen till hans bästa att han fick en vårdnadshavare som kunde ta ansvar för honom och exempelvis ställa honom i kön till förskolan. Den långsamma hanteringen av det interimistiska yrkandet kan inte anses ha varit förenlig med BB:s bästa.

I yttrandet från tingsrätten hänvisas till djupa motsättningar och behov av att hitta lösningar utöver det sedvanliga som förklaring till att handläggningen drog ut på tiden. Jag har förståelse för att tingsrätten i sin handläggning av målet velat medverka till en lösning som haft förutsättningar att bilägga motsättningarna. Men det får anses framgå av utredningen att fokus för handläggningen i någon mån har förskjutits från att pröva stadsområdesnämndens vårdnadsyrkande till att få till stånd ett umgänge mellan BB och hans mormor, något som låg vid sidan av målet. Detta förefaller ha varit den främsta orsaken till att handläggningen tog så lång tid. Därtill kommer att tingsrätten arbetat påfallande långsamt med målet framför allt under tiden fram till det första förberedelsesammanträdet.

Tingsrätten ska kritiseras för den långsamma handläggningen av det interimistiska vårdnadsyrkandet.

Ärendet avslutas.